

OPTICKÉ PRÍSMY

livoč

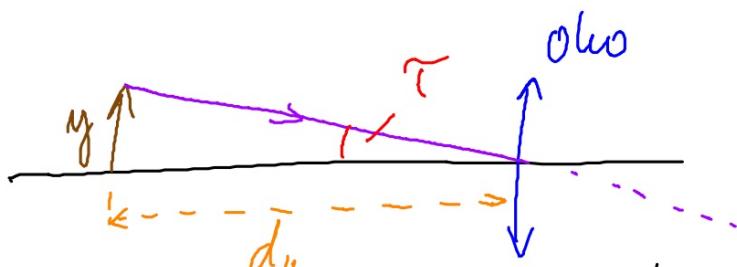
založený na základe UMLONÉHO
ZVETSENI': avtasy se ZDRAVÍ
UHLÍ

2 typy: SUBJEKTNÍM - obraz
vzáhlaví prímo na následujúci okraj
(kresba, dalekohľad)

OBJEKTYM – obraz muha'
na filmu (resp. na CCD)
(fotoaparát, kamera,
dalekokábel, mikroskopy, ...)

Lupa

- spojma' doha $\Leftarrow$ zvítězí'
obraz
  - obraz v možné situaci: lupa u oka
- a) BEZ LUPY

$$\operatorname{tg} \tau = \frac{y}{d_k}$$

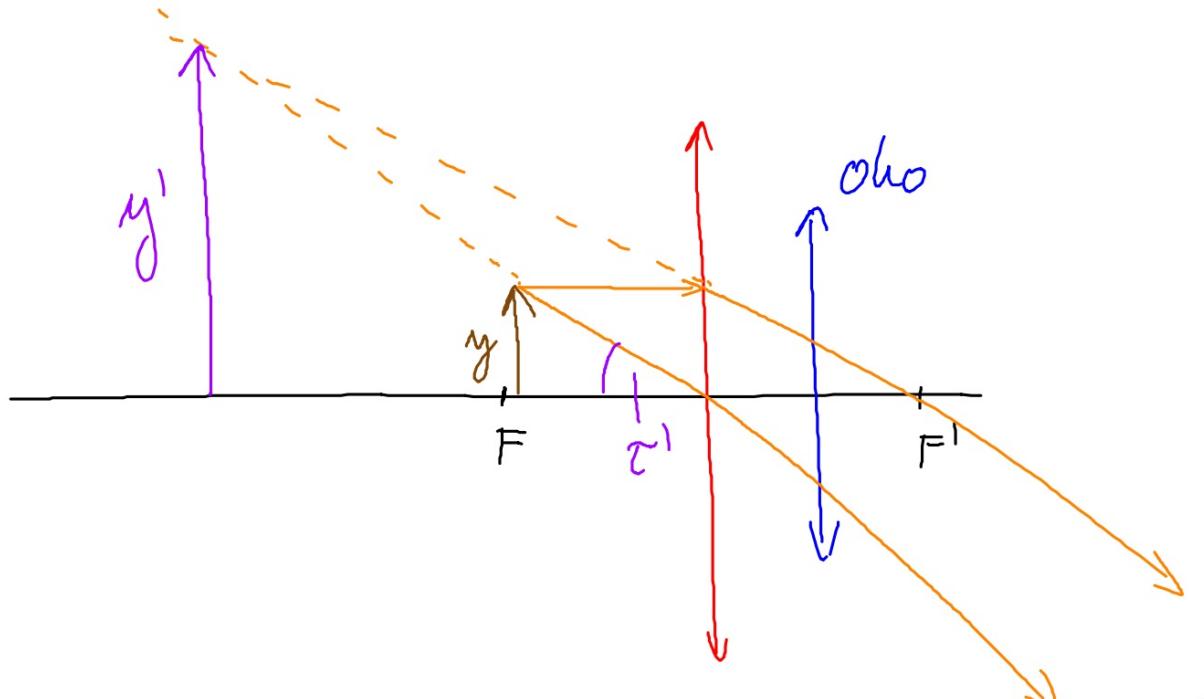
malý předmět - d_k od oka (minimum malý pro
obraz)

b) SLUPOU

cíl: avetsey', píkay' obraz

předmet: $a \in (0; f) \Rightarrow a \div f$

$$\alpha = \frac{y'}{y} \Rightarrow \alpha' \rightarrow \infty$$

$$\text{tg} \tau' = \frac{y}{f}$$

nähere Betrachtung:

$$f = \frac{\text{tg} \tau'}{\text{tg} \tau} = \frac{\frac{d_u}{f}}{\frac{d_h}{f}} = \frac{d_u}{d_h}$$

$$= \frac{d_u}{f} ; f > 1 \Leftrightarrow f < d_u$$

Mikroskop

2 opt. systemy:

- OBJEKTYW - zobrazuje 'siedomy'

objekt

- 'zjednacz' 'skutek'

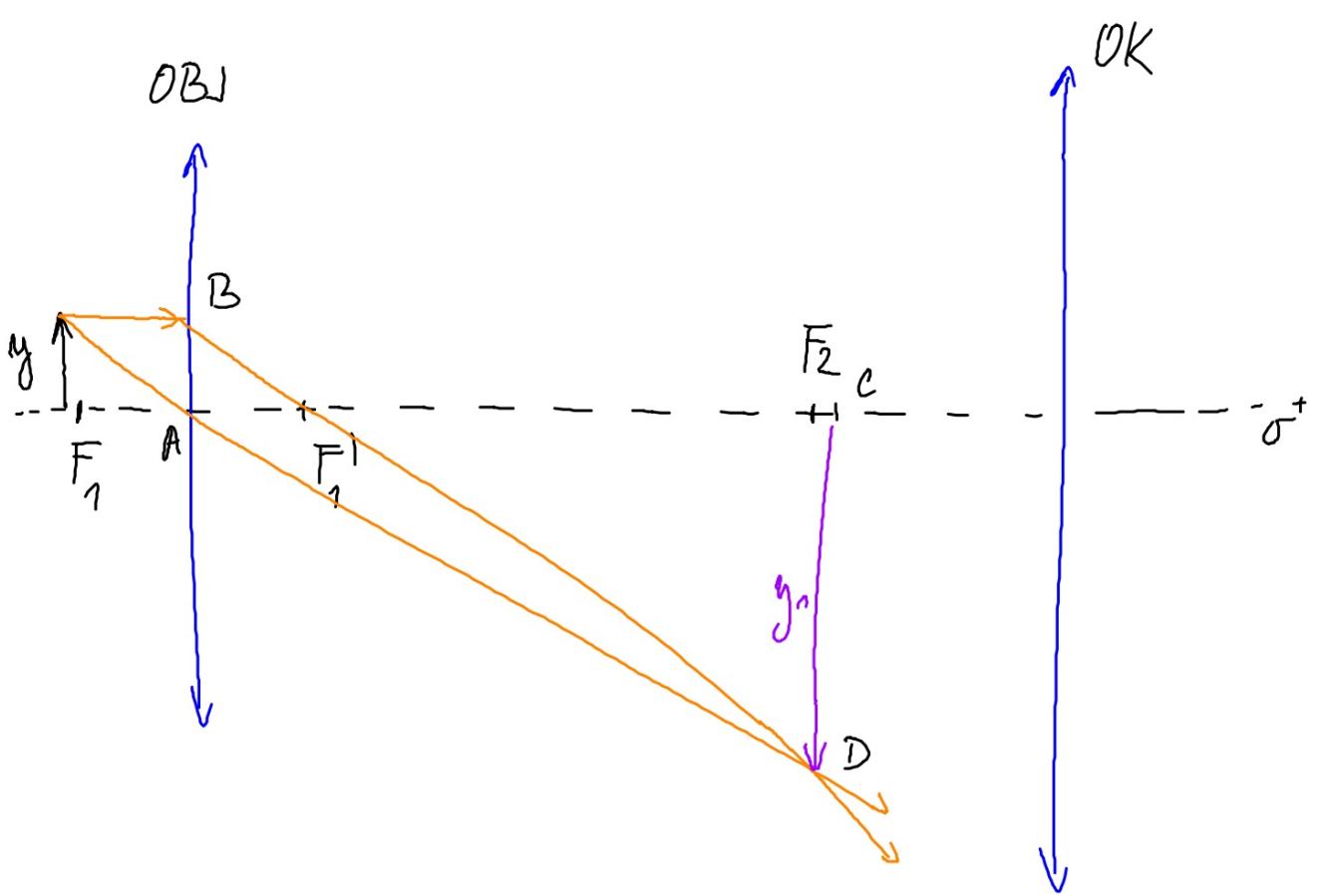
obraz $\Rightarrow$ SPOJKA

- OKULAR - lupa, która pozwala na

obraz 'zjednacza' 'objektu' 'now'

obraz: zjednacza $\Rightarrow$

$\Rightarrow$ minimalny 'magnify' obraz

$$\Delta F_1' AB \sim \Delta F_1' CD$$

$$\left(z_1 = \frac{|F_2 F_1'|}{f_1} \right)_{\text{objektiv}} \quad \dots \text{mikrometreskala}$$

$$\text{u. mikrometreskala objektiv (}\sim\text{lupen): } f_2 = \frac{d_h}{f_2}$$

u. mikrometreskala mikroskop:

$$f = z_1 f_2$$

$$f = \frac{|F_2 F_1'|}{f_1} \cdot \frac{d_h}{f_2} = \frac{\Delta \odot d_h}{f_1 f_2}$$

[ ] Δ-optimal mikroskop

Dalekohledy

MÍSTROVSKÉM POZORNALM
VZDÁLENÝCH PŘedmětů

2 základní typy:

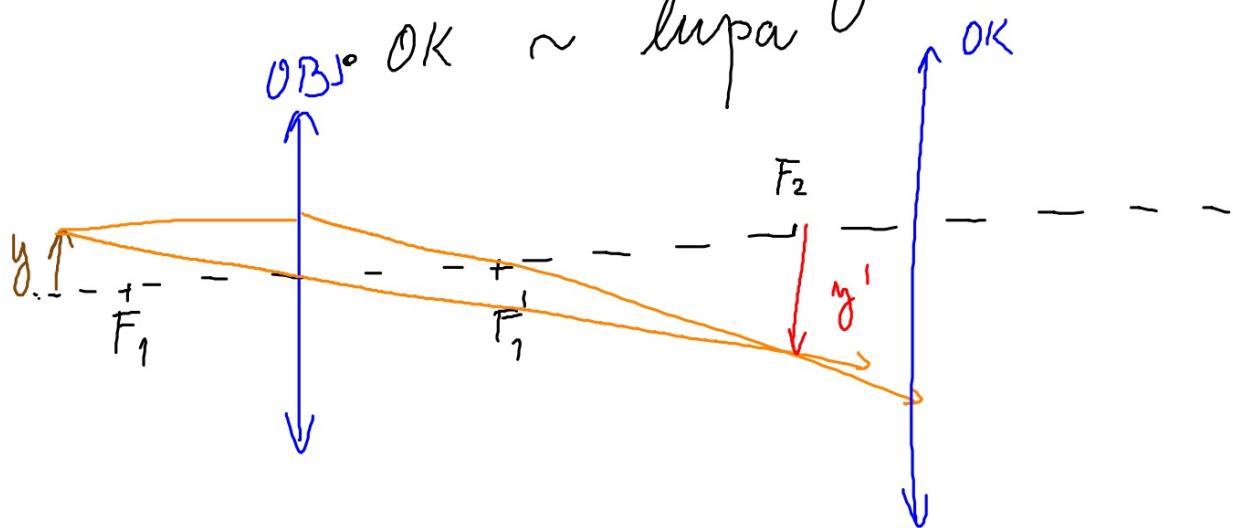
- REFRAKTORY - čožkore' dalekohled
- REFLEKTORY - arcadlore' dalekohled

III Místořad

a) Keplerviň daliňahed

- čožkony
- 2 sınağı

- OBS ~ shurkeňiň obraz
- OK ~ lupa

zordil oproh: uni'moskopu:

pricinjet: $a_1 \rightarrow \infty \Rightarrow a'_1 = f_1$

okularn ~ lupa: $a_2 = f_2 \Rightarrow |F_1 F_2| \rightarrow 0$

opt. interval

mytrajn': PREMRA'CENS' ZNETZES'

OBRAZ

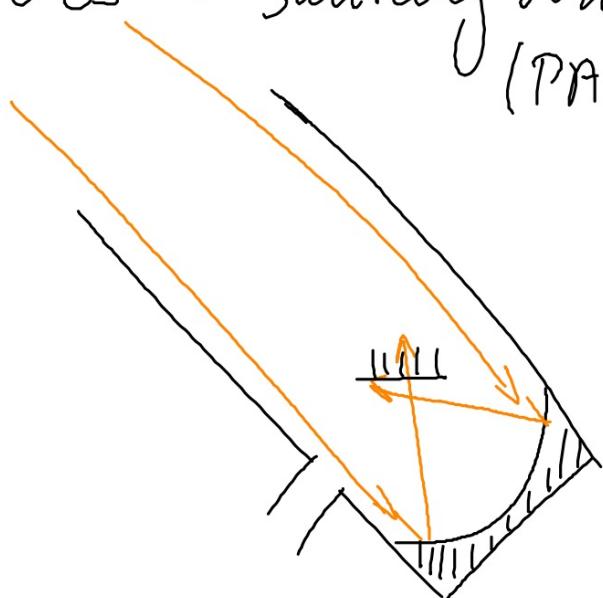
$$r = \frac{f_1}{f_2} ; r > 1 \Leftrightarrow f_1 > f_2$$

praxe: TRIEDR (s odrazom na branov)

b) Newtonov dalekohled

parabolov' dalekohled

OBJ ~ sluneční obraz $\Rightarrow$ DUTE' ZRCADLO
(PARABOLICKE')

Fotografický přístroj

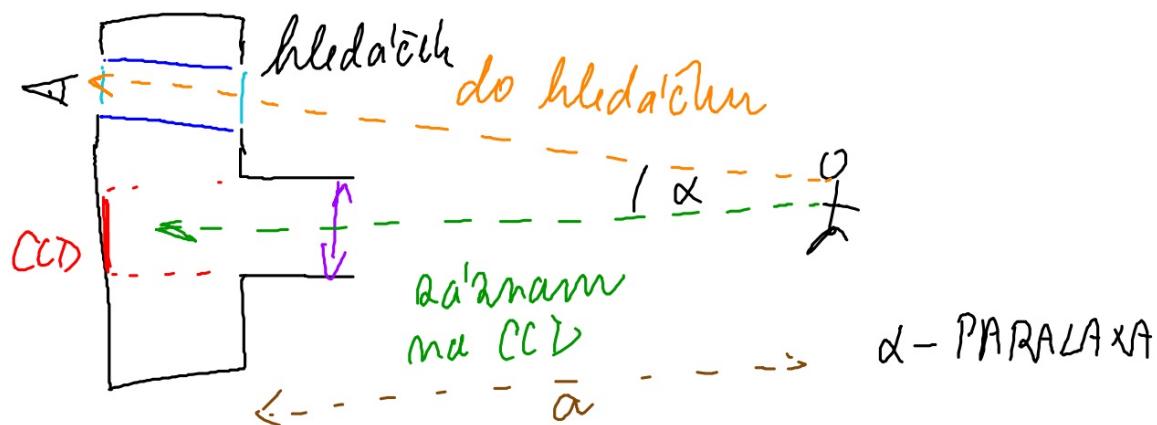
Základní charakteristika

objektivní opt. přístroje:

- obraz vezírá na : filmu
CCD
- sluneční obraz ← objektiv
maříčkovost SPOJKY -
- možnáho místě: polohem/vad
zaostřování/a zoom

2 základní typy:

a) KOMPAKTAJ, P12, STOJ (kompat)

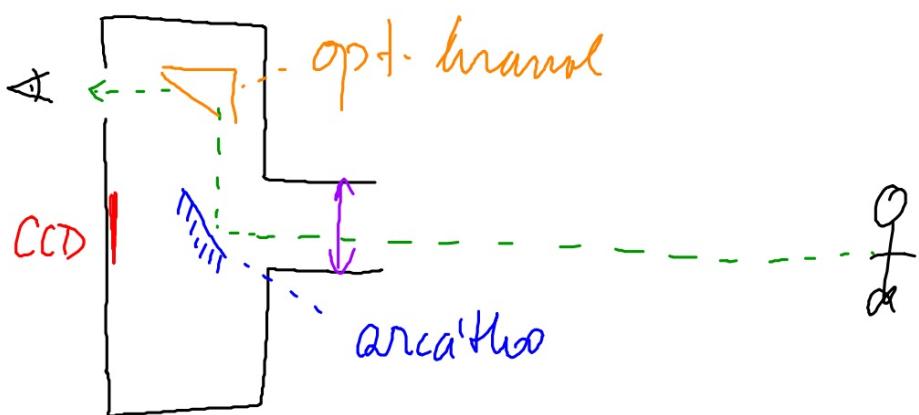

d - vzdálenost mezi α

a - vzdálenost $\Rightarrow \alpha$ je malý ... OK

a - malá $\Rightarrow \alpha$ je velký, ... CHYBA PARALAXY

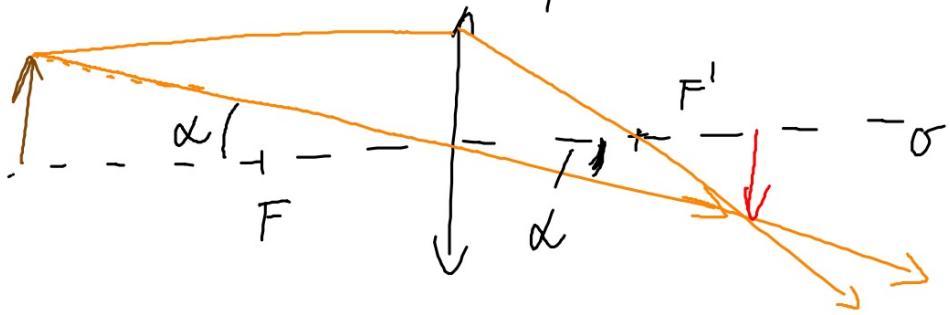
↳ JEDNOOKA' ZRCADLOUKA

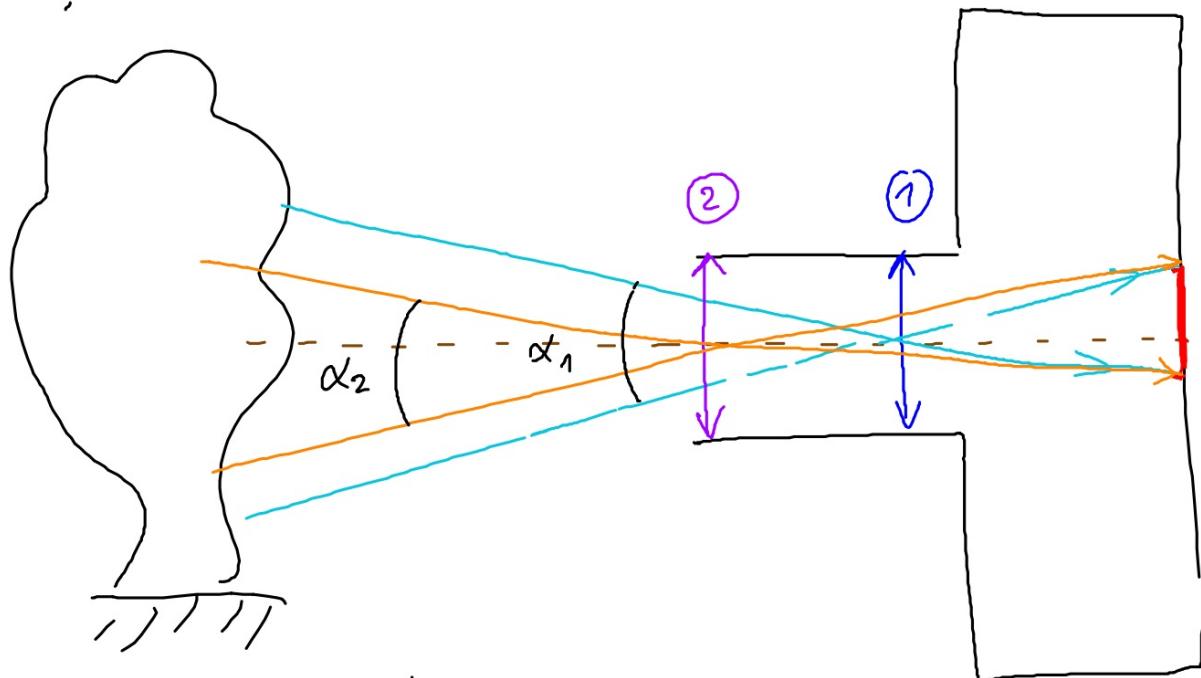

není cílem paralaxy

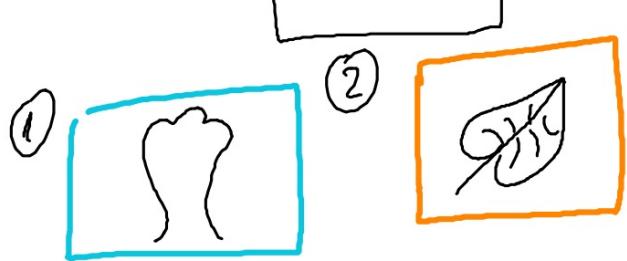
Objektiv

- Spannungssystem
- nice trick
- charakteristisch:
  - ahn'scher Vordelenost -
  - manche UTEL ZAIBERU

$$f \uparrow \Rightarrow \alpha \downarrow$$

- sřetelnost - dama

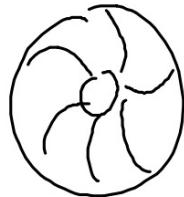
clonov: mívá mnich'

sřetka dojedoucího

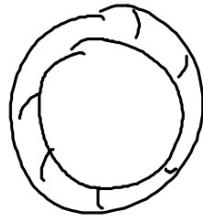
do objektu

IRISOM! clona

a)

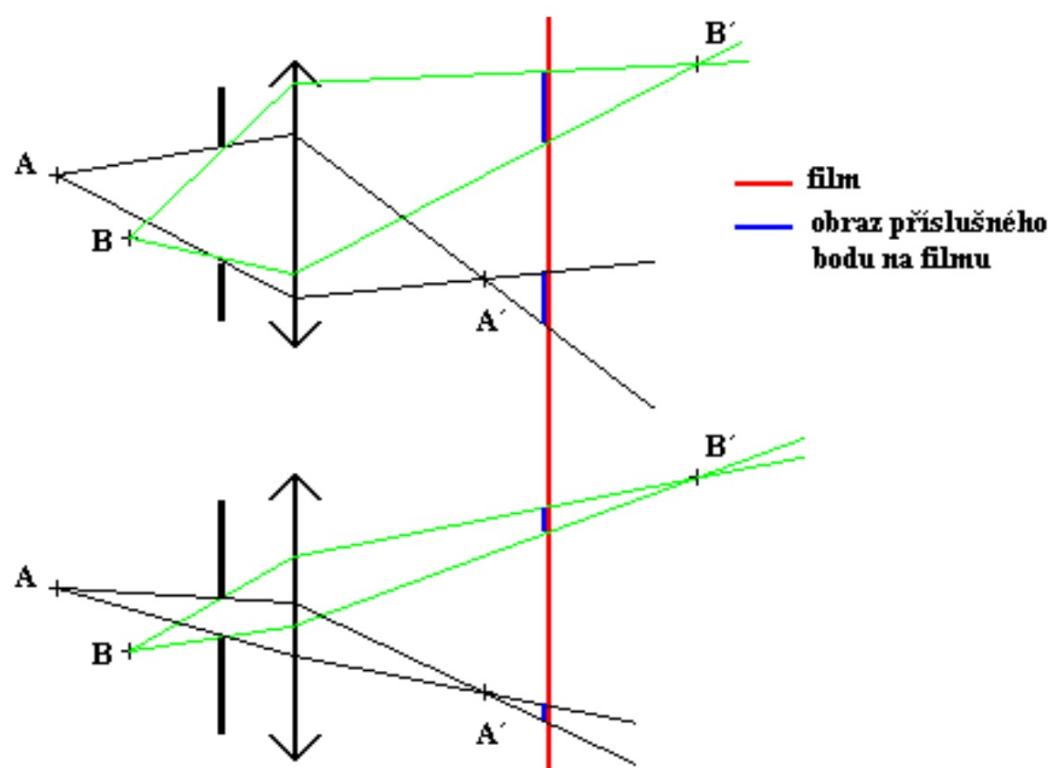
b)

orličí můrka hloubku ostrosti

hlembba ostrosti - schopnost
objektu m zobraziť ostrie
predmety v rôznych vzdialostech
od objektu

velká hlembba ostrosti $\Rightarrow$ velká
dĺžka ($\approx$ „mala dĺžka“) $\Rightarrow$
 $\Rightarrow$ veľký čas expozície
ostrej pozadie i popriči scéne

Záverka fotoaparátu

zari'zem', htere' umírníme dozd
svíka na CCD; o hra' se, až
mohlo svítit na CCD dopadnout

ELMG. ZA'NEM'

Popis pomoci vedení

- FOTOMETRICKÉ VZORNÍKY
  - mo světlo, (f: 26 (400; 800) mm)
  - subjektivní
  - měření "mají" „světlo“ v místě
  - „dřívější“ procedury

- RADIOMETRICKÉ VZORNÍ

- pro elms. ráziem/ obecné
- objektívny (snaží se měřitelné)
- ne měříme „ráziem“
- standardní provedby ($J, K, \dots$)

Fotometrické veličiny

Svetlosť ϕ . . . ϕ ; $[\phi] = \text{lm}$
 ϕ ; (lumen)

"množstvo svetla, ktoré je v súčasnosti
svetlo a daného zdroja emituje"

P_n : 100 W žiarovka ($\neq$ eln. zářivka)

$$\phi = 1360 \text{ lm} \text{ (svetlo)}$$

bez žiarovky: $\phi = 0 \text{ lm}$ (IR zářivka)

Sn'k'rost ... | ; $[I] = \text{cd}$
 (kandela)

$$I = \frac{\Delta\phi}{S\Omega}$$

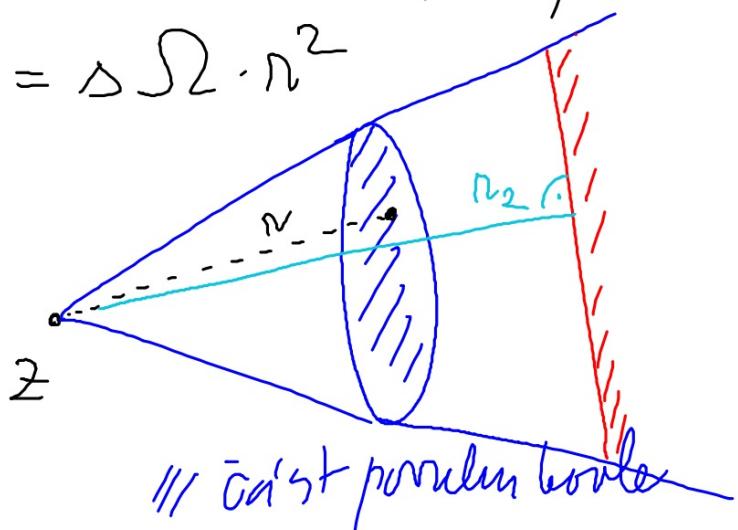
Ω - mostrom' u'hel ; $[\Omega] = \text{sr}$
 (steradiam)

P.v. $\phi = 1360 \text{ lm}$
 (border' zdroj) : $I = \frac{1360}{4\pi} \text{ cd} \doteq 110 \text{ cd}$
 $\Omega = 4\pi \text{ sr}$

Gravemum' ... E

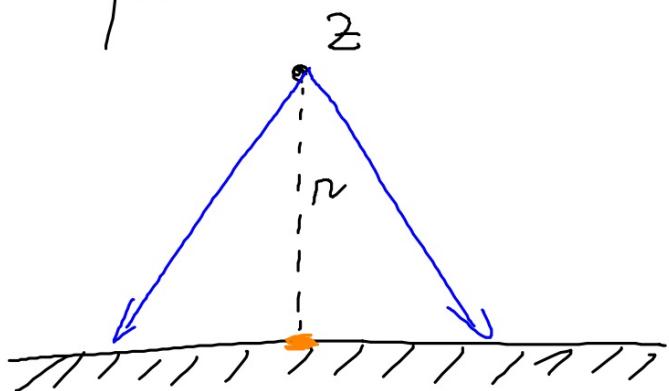
$$E = \frac{\Delta \Phi}{\Delta S} ; \quad [E] = \text{lm} \cdot \text{m}^{-2} = \\ = \text{lx} \\ (\text{lum})$$

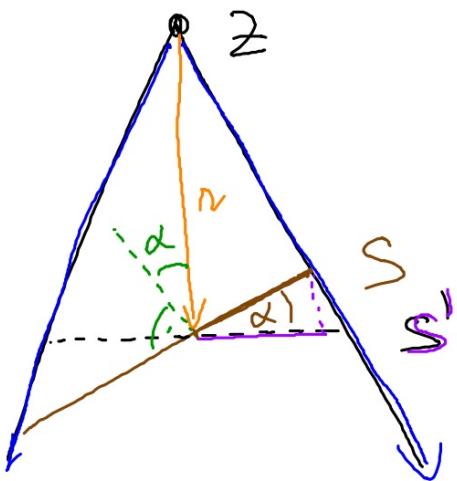
platl: $\Delta S = \Delta S_2 \cdot n^2$

$$\underline{E} = \frac{\Delta \phi}{\Delta S} = \frac{\Delta \phi}{r^2 \cdot \Delta S} = \frac{I}{r^2}$$

KOLMYS' DOPAD spotka na podłożeniu

$$\cos \alpha = \frac{\Delta S'}{\Delta S}$$

$$\Delta S = \frac{\Delta S'}{\cos \alpha}$$

$$E = \frac{\Delta \phi}{\Delta S} = \frac{\Delta \phi}{\frac{\Delta S'}{\cos \alpha}} = \frac{\Delta \phi \cdot \cos \alpha}{\Delta S' \cdot n^2}$$

$$\underline{E = \frac{1 \cos \alpha}{n^2}}$$

lue mit LUXMETREM

běžné měření me o „JASU“ sítka

• LUMINANCE

$$L = \frac{\Delta\phi}{\Delta S \cdot \Delta S \cdot \cos\alpha} \quad [L] = \text{cd} \cdot \text{m}^{-2}$$

(odrazene' světlo)

• BRIGHTNESS - povrchový výkon
o výpočet metodu s danou L

Radiometrische 'rechnung'

Quantity tok ... ϕ_e

$$\phi_e = \frac{\Delta E}{\Delta t} ; [\phi_e] = \text{V}$$

Quantity ... I_e ; $I_e = \frac{\Delta \phi_e}{\Delta \Omega} ; [I_e] = \text{V} \cdot \text{s}^{-1}$

intensity quantity ... M_e ; $M_e = \frac{\Delta I_e}{\Delta S}$
(quantity)

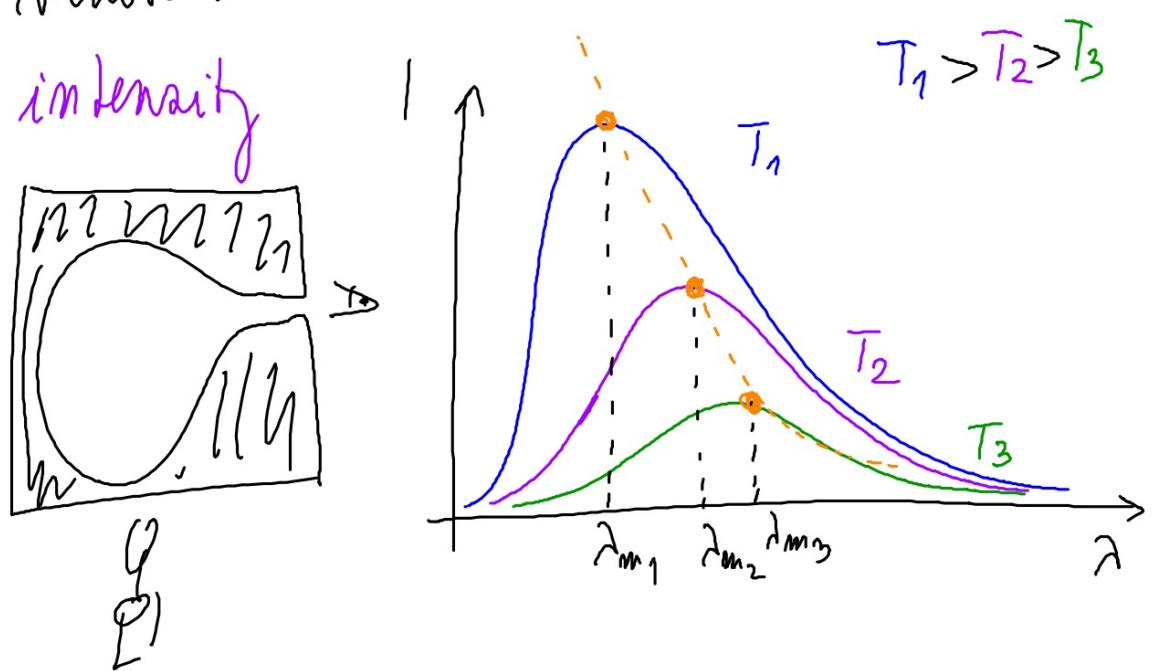
$$[M_e] = \text{V} \cdot \text{m}^{-2}$$

Záření' absolutně černého tělesa

absolutně černé těleso

- těleso, které ϵ_{abs} má
mechanickými vlastnostmi
(elektrická, ...)
- těleso, které $\epsilon_{abs} = 1$
 $\epsilon_{abs} = \sigma T^4$
(Slunce, ...)
je těleso, které $\epsilon_{abs} = 1$, $\sigma = 5,67 \cdot 10^{-8} \text{ W m}^{-2} \text{ K}^{-4}$

koniec 19. st. - promieniowanie rannego
spektralne 'histogram' maksymalne na
wysokim dalece

problemul să se interpreteze - f).

în matematică în popisirea

Rayleigh, Jeans - nedоказанă

popsat într-un felor

K. WIEN obținile teoremei Wien
rezultă posibilitatea: $T \cdot \lambda_m = b = \text{const.}$

$$b = 2,9 \cdot 10^{-3} \text{ m} \cdot \text{K}$$

λ_m - valoarea de la care, pe măsură ce intensitatea
radiată maximă

$T \cdot \lambda_m = \text{konst} \Rightarrow$ maxima v grafu λ_m'
na hyperbole
 $\Rightarrow$ deplota $A \bar{C} T$
 $\Rightarrow$ ekvivalentni deploti
dilesa (ktere' na $A \bar{C} T$ bae porazrat)

nn bae pojist dal si u' vlastnostni
(uminimita, ...)

Prí. Na radej plnej celice sú λ a ν najmä
zdroj členek?

$$\frac{T = 310 \text{ K}}{\lambda = ?}$$

$$T \cdot \lambda = b \Rightarrow \lambda = \frac{b}{T} = \frac{2,9 \cdot 10^{-3}}{300} \text{ m}$$

$$\underline{\lambda} = 10^{-5} \text{ m} \sim \underline{10 \mu\text{m}}$$

Jaka' ye elmin'ozlendur! deplata bary
 S olueron delkor 400 mm^2 .
 ($\sim$ modna')

$$\frac{\lambda = 400 \text{ mm}}{T = ?}$$

$$T \cdot \lambda = f \Rightarrow T = \frac{f}{\lambda}$$

$$T = \frac{2,9 \cdot 10^{-3}}{4 \cdot 10^{-7}} \text{ K}$$

$$\underline{\underline{T = 7500 \text{ K}}}$$

$$\begin{array}{l} \lambda_2 = 2 \lambda \\ \Downarrow \\ T_2 = \frac{T}{2} \end{array}$$

KOLORIMETRIE

Skla'dalm' barevnyjch sretel

3 pakhodim' boyz: R, G, B

skla'dalm': R + B = M

R + G = Y (yellow)

G + B = C (cyan)

R + G + B = W

SPECIALNI TEORIE

RELATIVITY

Základní pojmy

studium počtu čísel - VÍC VĚTĚ
SOUSTAVY

UDAŁOŚĆ - popsalna $[x; y; r; t]$ nr
casoprostoru

ty mohon gift:

- SOUHISME'

$$x_A = x_B \wedge y_A = y_B \wedge R_A = R_B$$

∨ DANE' SOUSIAVE

- SOUOASME'

$$t_A = t_B$$

∨ DANE' SOUSIAVE

- OBECME'

Specialni teorijske relativity - njezional-

ni pravilo o kolidisca

INERTIALNIH SUSTAV

- platnosti (ber korelaci: $\vec{F}_{ods}$, $\vec{F}_{setr}$, ...)
- $a = 0$ (nemot' sobe)

Postulatory STR

autor: Albert EINSTEIN ; 1905
(1879 - 1955)

1) PRINCIP RELATIVITY

VE VSECH IS PLAN' S DĚJME'
FYZIKALM' ZA'KONY.

- zákonem Galilejho mechaniky
- princip relativity
- výsledkem experimentů nezáleží IS od sebe

2, PRINCIP KONSTANTNÍ RYCHLOSTI SVĚTA

VE VŠECHY IS MAJÍ RYCHLOSTI SVĚTA

VE MAKÁKU SPOJOU VEĽKOSŤ MEZAVISLE

NA POHVBU ZDROJE SVĚTA A POZORO-

NATEĽE. VEĽKOSŤ RYCHLOSTI SVĚTA

JE VE VŠECHY IS VE VŠECHY SMEROM
STEJNA!

$$\text{II) } c + v = c^{\parallel}$$

Relativnost současnosti

matematické odvození lodi v řadě s planetou,
protože BUDĚ BEZ:

- kontraktace délky
- dilatace času

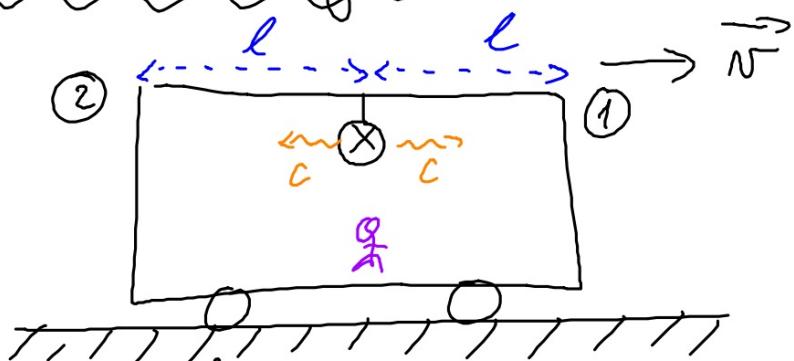
dovoz mrtvosti: my hukneme si na „dřívne“
za něj

 - běžný člověk BUDĚ ZKUSHOSEN

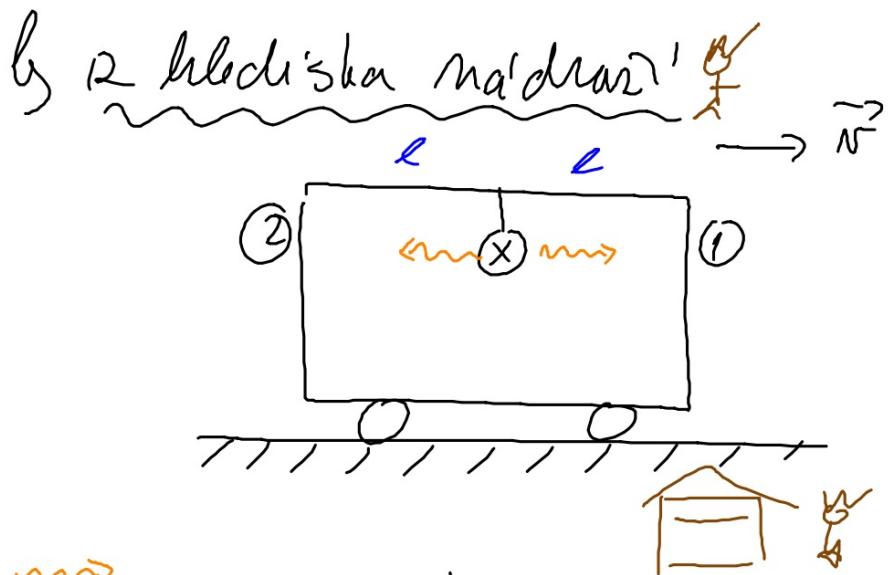
vagon s lampou uprostřed

Na jakém směru dojdou světlo lampy dříve?

a) z hlediska vagonu

$$\begin{aligned} t_1 &= \frac{l}{c} \\ t_2 &= \frac{\cancel{l}}{c} \end{aligned} \quad \left\{ \begin{array}{l} t_1 = t_2 \end{array} \right.$$

$$ct_1 = l + Nt_1$$

$$t_1 = \frac{l}{c-N} \Rightarrow t_1 > t_2$$

$$ct_2 = l - Nt_2$$

$$t_2 = \frac{l}{c+N}$$

$\Rightarrow$ UDA'LOS7 SOU MASNE' $\not\in$ HLEDISKA
JEDNOHO IS NEMUSEJ' BYT
SOU MASNE' $\not\in$ HLEDISKA JINEHO IS

Dilatace času

1, Svetelné hodiny

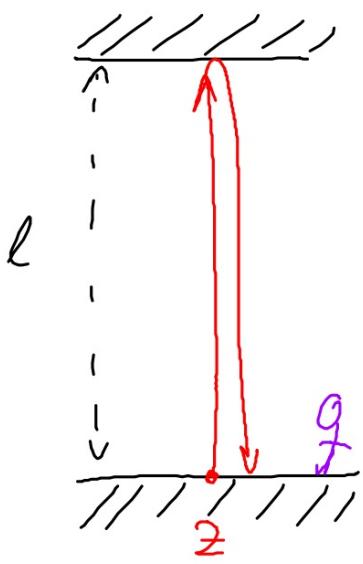
k měrem času je možné uvažit

POUZE PERIODICKÝ DEJ

(příkladem jsou, kryodlo,
LC obvod, ...)

Einstein: myslíme SKETZNE HODINY

- nezávislost fyzikální deje vzdály
na jeho myšlenky

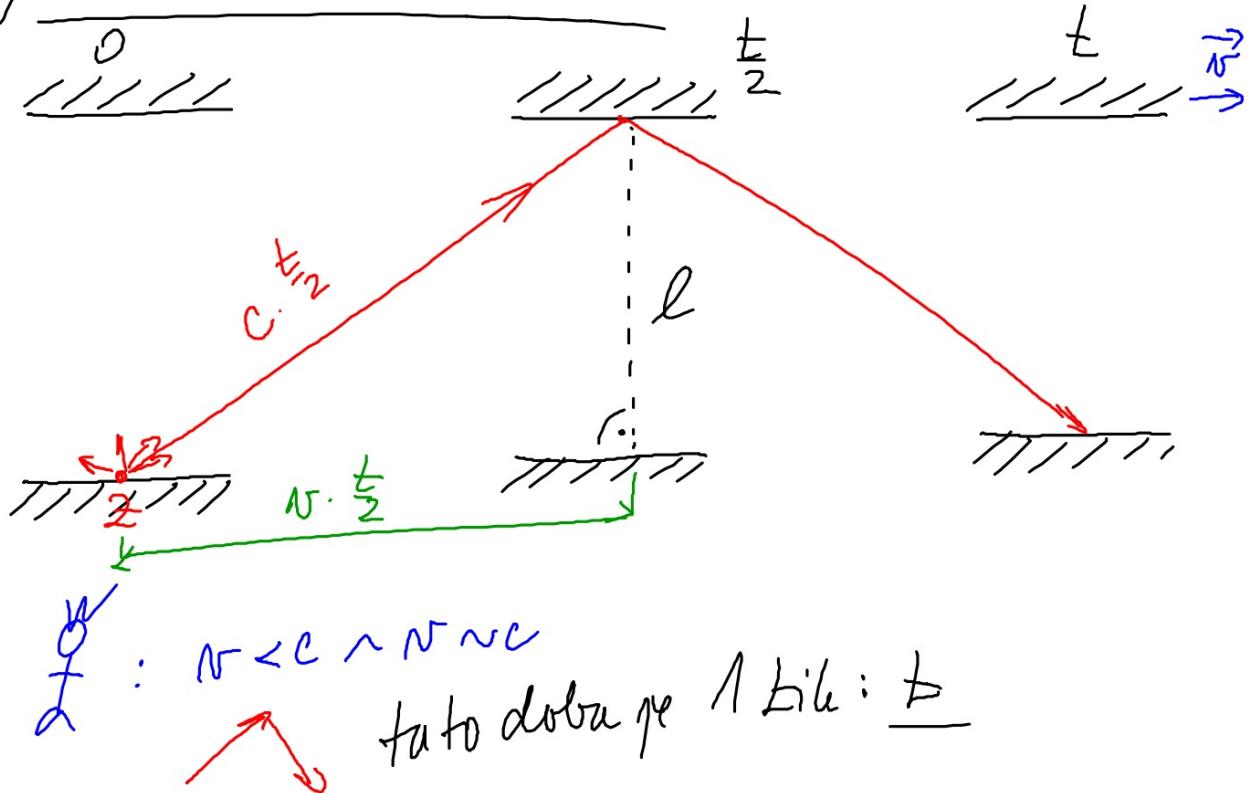
2 manzalou rovnobežná
ZRCADLA

- Z - ZDNOU SLEZA

pozorovatel, můží měnit
jíson hodiny v klidu, definuje
1 bit: $\tilde{C} = \frac{2l}{c}$

$\tilde{C}$ - VLASTNÍ ČAS

2, Odwozemu' zatalm

Pythagorova veta:

$$\left(c \frac{t}{2}\right)^2 = l^2 + \left(v \frac{t}{2}\right)^2$$

$$\frac{c^2 t^2}{4} - \frac{v^2 t^2}{4} = l^2$$

$$\frac{t^2}{4} (c^2 - v^2) = l^2$$

$$t^2 = \frac{4l^2}{c^2 - v^2}$$

$$t^2 = \frac{4l^2}{c^2 \left(1 - \left(\frac{v}{c}\right)^2\right)}$$

$$t = \frac{2l}{c} \sqrt{1 - \left(\frac{v}{c}\right)^2}$$

"t"

$$t = \frac{\tilde{t}}{\sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}}$$

3) Kommentarie

a) $v < c \Rightarrow \frac{v}{c} < 1 \Rightarrow 0 < \frac{v^2}{c^2} < 1 \Rightarrow$
 $\Rightarrow 1 - \frac{v^2}{c^2} \in (0, 1) \Rightarrow \sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}} \in (0, 1) \Rightarrow$
 $\Rightarrow t > \tilde{t}$

"Lich poleruj'ci ch se hodi'm je del Ø'
 "nisi lich hodi'm n klidu, ⇒ poleruj'ci se
 hodi'm je opozdují"

b) vývoj typůy behem 20. století

med'zal, zc by to návazý plach'

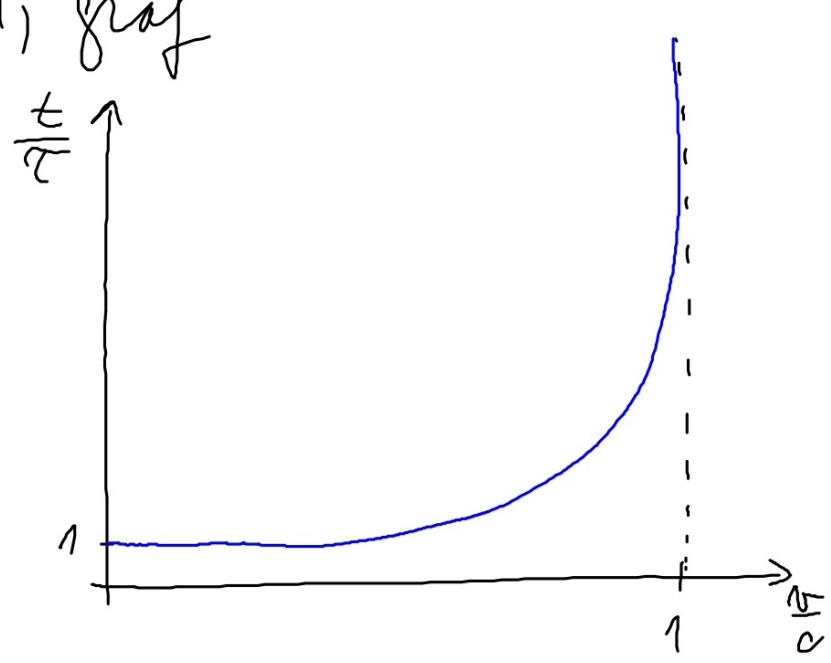
pro VSECHNÝ TYPY HODIN

(typodlere', s mechatinem, LC oscilační,
biologické členění)

c) bezvýznam: $v \sim 10^3 \text{ m.s}^{-1}$

$$\left(\frac{v}{c}\right)^2 \sim \left(\frac{10^3}{10^8}\right)^2 = 10^{-10} \ll 1$$
$$\Rightarrow t \doteq \tau$$

d) graf

e) HODIM, KTERÉ SE VZHLEDEN
K POZOROVATELI POUŽÍVÁ, JDUK
PONALEO MĚŽ HODIM, KTERÉ JSOU
VYŘIPOZOROVATELI V KLIDU.

Kontrakce dělik

je ger h'leap'g' sr MEREM'DELEK,
me sledova'm' leilos

1, Merem' deley hie

- existuje 2 metody pro
tj. počítání s moci pozorovateli:
- zamítlime dobrý za kterou třídy prode
kolem daného moci;
  - zamítlime soudíme odsouzení hice na
měřítku podložen a zamítlime vzdálenost
mocích

L] 2A'VISI' MA VOLBE IS

⇒ meiem' dellý byc'e palm'si' ma
volbe IS

2) Odvození nášluky

metoda: jeden konec byc'e ... ZDROS SNETKA
druž' konec byc'e ... ZRCADLO

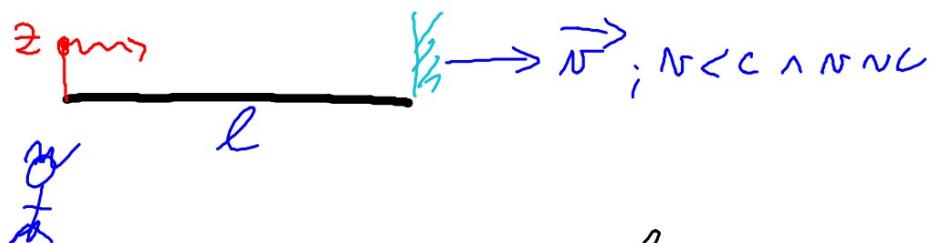
a)

KLIDONA! DE'UKA

$$T = \frac{2l_0}{c}$$
$$l_0 = \frac{cT}{2}$$

b) a hledáš početně, v němž může
se když pojít

$$\rightsquigarrow ct_1 = l + vt_1 \Rightarrow t_1 = \frac{l}{c-v}$$

$$\leftarrow ct_2 = l - vt_2 \Rightarrow t_2 = \frac{l}{c+v}$$

celé 'miření': $t = t_1 + t_2$

$$t = l \frac{c+v+c-v}{(c+v)(c-v)} = \frac{2lc}{c^2-v^2} = \frac{2l}{c(1-\frac{v^2}{c^2})}$$

c) Σ a tě svalzadny DI LAMACI' CASU

$$t = \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}}$$

$$\left[\frac{2l}{c(1 - \frac{v^2}{c^2})} \right] = \frac{\sqrt{3} \cdot 2l_0}{\sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}}$$

$$l = l_0 \frac{1 - \frac{v^2}{c^2}}{\sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}}$$

$$l = l_0 \sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}$$

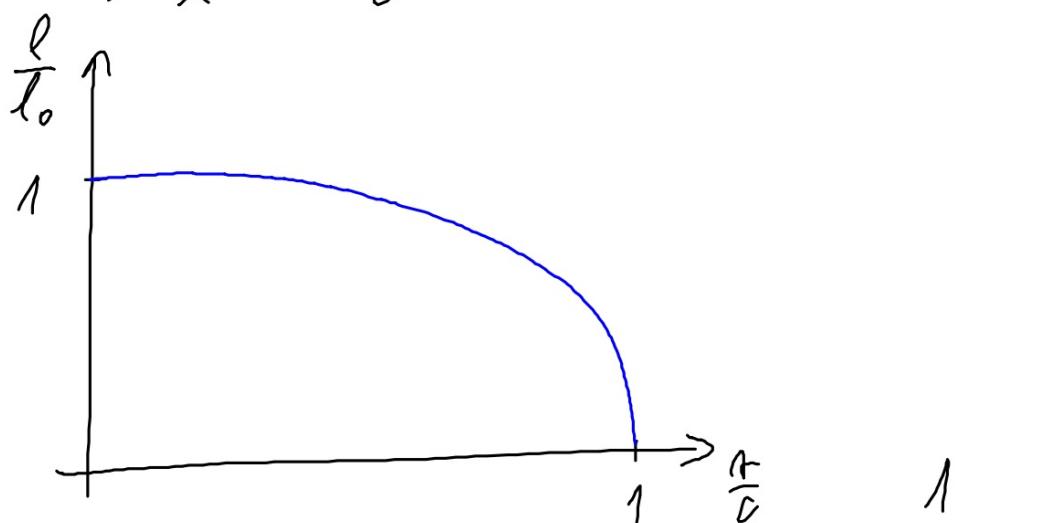
VZTAH PRO
KONTRAKCI
DE'LEK

Q - RELATIVISTICKA' DELKA

3, Kompatibilität

$$v < c \Rightarrow \dots \Rightarrow \sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}} \in (0; 1)$$

$$\Rightarrow l < l_0$$

Wodurch sei physikalisch ordnendem! $\gamma = \frac{1}{\sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}}$
LORENTZKoeffizient

4) Závěr

DEĽKA TRCÉ V SOUSTAVĚ, KÔD
NÍŽ SE MČ POMÝBUJE VE SNERU
SVE' DÉLKĘ, JE HENŠ' NEŽ
DEĽKA TŽ' ŽE BČE V SOUSTAVĚ,
V MÍŽ JE TŽC V KLIDU.

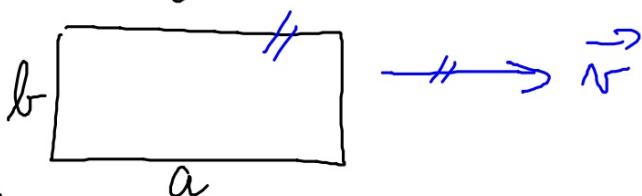
- v jiném směru ke kontrahu
medochadí'

Pr. Jak zjeho se můžou projevat
 list počítač formátu A4 a
 jakým směrem, ab by měly
 2 mezičárny soustředěny? Círc?

$$\frac{a}{b} = \sqrt{2}$$

$$\frac{a}{b} = \sqrt{2}$$

$$b = a \sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}$$

$$b = a \sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}$$

$$\frac{b}{a} = \sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}$$

$$\left(\frac{b}{a}\right)^2 = 1 - \frac{v^2}{c^2}$$

$$\frac{v^2}{c^2} = 1 - \left(\frac{b}{a}\right)^2$$

$$v = c \sqrt{1 - \left(\frac{b}{a}\right)^2}$$

$$v = c \sqrt{1 - \left(\frac{1}{\gamma_2}\right)^2}$$

$$\gamma_2 = \frac{\sqrt{2}}{2} c$$

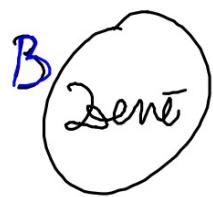
$$\underline{\underline{v = 0.7c}}$$

„Paradox“ droj'cat

A, B - droj'ca

A - nyleh'ae žene myrlosh' $\overrightarrow{N}$; ncc nnc

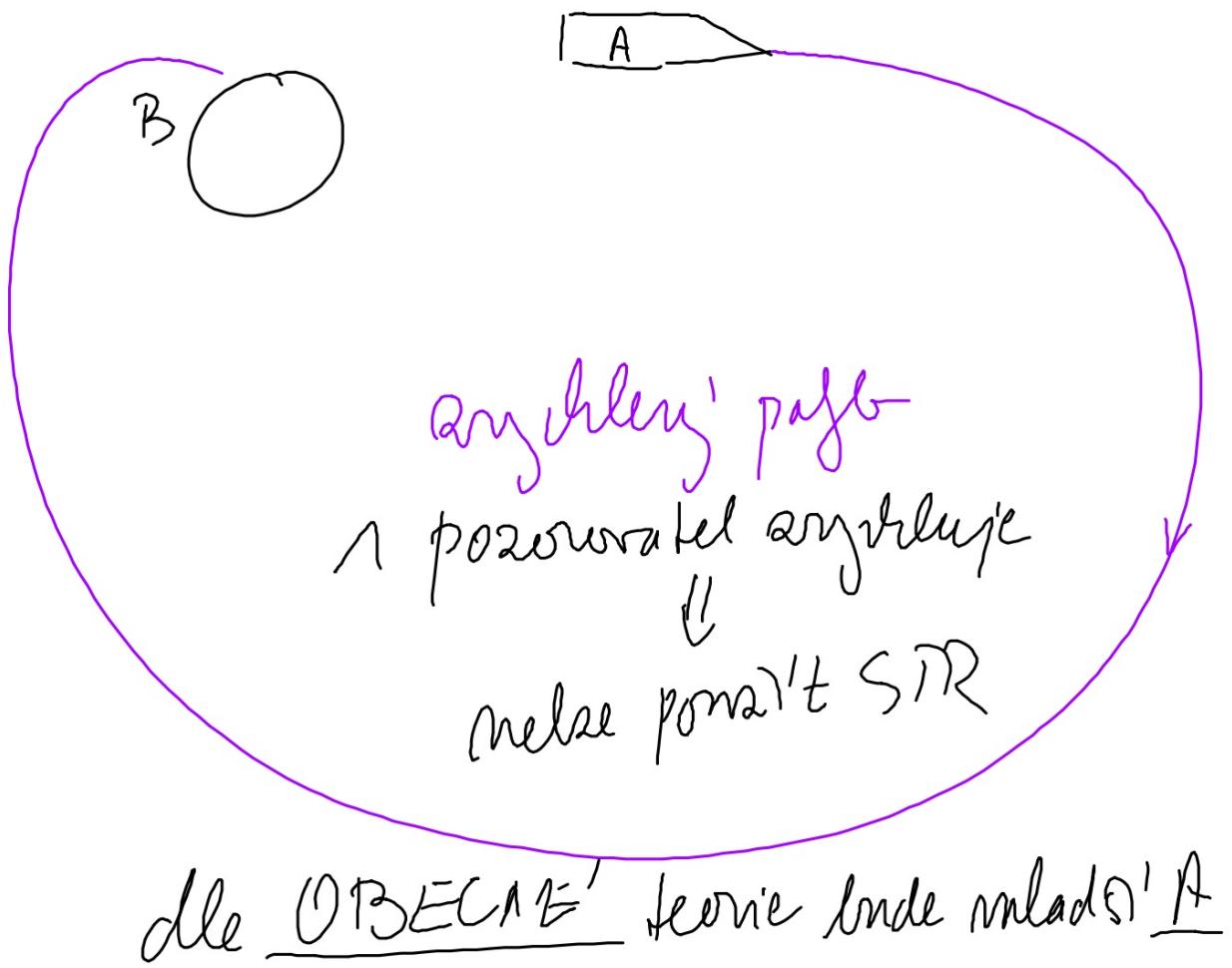
napery' vek A a B po mal'matu A apet?

B: "A s m^oc' mné pořluje $\rightarrow$ m^oc' mné stáme"

B: "A s m^oc' mné pořluje $\rightarrow$ m^oc' mné stáme"
"po mal'epi"

A: " — " " (meuje m^oilegurý/s)

Dubasov plánuj: luminosity SIR

1) Mesony

$$\pi^+ \quad ; \quad m = 273 \text{ me}$$

$$T_0 = 2,5 \cdot 10^{-8} \text{ s} \quad \dots \text{skrácená doba života}$$

$$v = 0,99c$$

$$\bullet l_0 = T_0 v = 7,5 \text{ m} \quad \dots \begin{matrix} \text{druha možnost} \\ \text{rychlosť mimo} \\ \text{mesonu} \end{matrix}$$

Experiment: Časnice lehčí dál'

$$\bullet l = \frac{T_0}{\sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}} \cdot v \quad \dots \text{a hledání laboratoře}$$

2, Micry

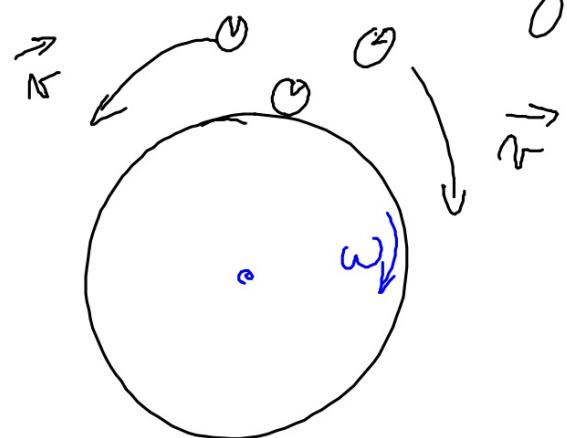
analogie 1,

Micry - verneh + horn'mstre'

atmosfēz

3) Hafele - Keating

1972 - experiment s atomenjum
hodimanni a letadlu

magnetický proud vznikají n sonda
s STR i OTR

4) Mykofloručné časťi

Mamžli: mnoho rôznych teorií relativity
a predporučení:

- parametry mykofloracie
- komponenty —

Murov: časťice sa čerpajú do predporučení
a súčasne sú miestoch, kde sa sústredia
mäjí

5) GPS

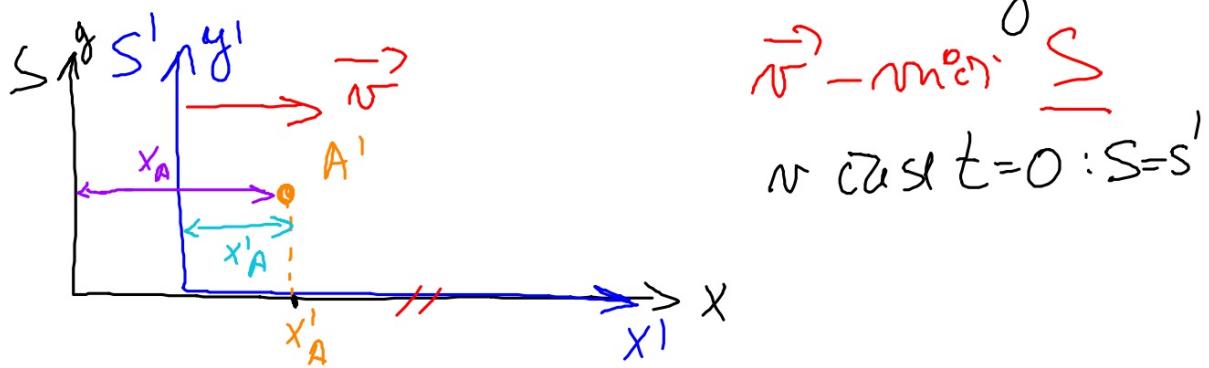
- sateliť obíha jiného kozmu
Země
  - polohu můžete určit pomocí gravitace,
míříte na Země
  - polohu relativně vzhledem k vlastnímu
- ⇒ hledání na sateliťech „podle falešného“
až pro pozorování na Zemi slydoby“

Lorentzova transformace

H. A. LORENTE

- základem Galilejev transformace
- lze užít pro odvození
dilatace vzd., kontrah. délky,
smezdový vztah

GT: Newton's law of mechanics

$$\vec{v} - \text{const.} \leq$$

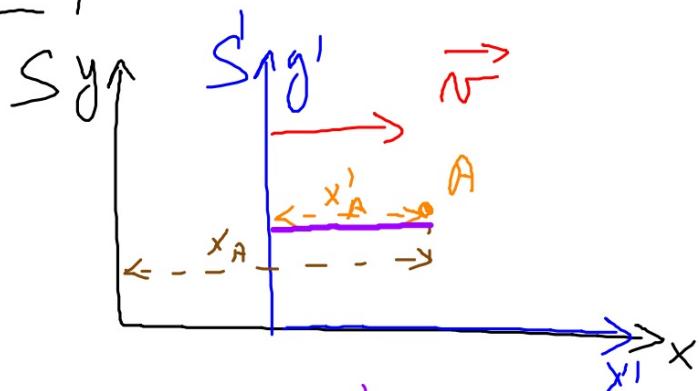
$$v \text{ const } t=0 : S=S'$$

$$x = x' + vt$$

$$t = t'$$

inverzní transformace: $\Rightarrow$ klesající S' se
 S pohybuje rychlostí $-\vec{v}$ $\Rightarrow x' = x - vt$

LT:

$\vec{v}$ - vektor S

x, x^1 - Koordinaten
homogeneles Medium
Länge

- by $\vec{v}$ S^1 :

$$\text{distanz } v \frac{S^1}{S} : \ell' : l = \ell' \sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}$$

$$\text{distanz } v \frac{S}{S^1} : l : \ell' = l \sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}$$

$$x - vt = \ell' \sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}$$

$$x - vt = l \sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}$$

$$x - vt = x' \sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}$$

$$\boxed{x' = \frac{x - vt}{\sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}}}$$

NS': myslu sirovlo posled by je dalej
 x' ($= x' - 0$) a metrime dobu sivem'

Srovna: $\underline{z} = \frac{x'}{c}$

$$\underline{z}' = \frac{x - vt}{c \sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}} = \frac{\frac{x}{c} - \frac{vt}{c}}{\sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}}$$

$$\boxed{\underline{z}' = \frac{\underline{z} - \frac{v}{c} \frac{x}{c}}{\sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}} = \frac{\underline{z} - \frac{v}{c^2} x}{\sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}}}$$

inverni' var:

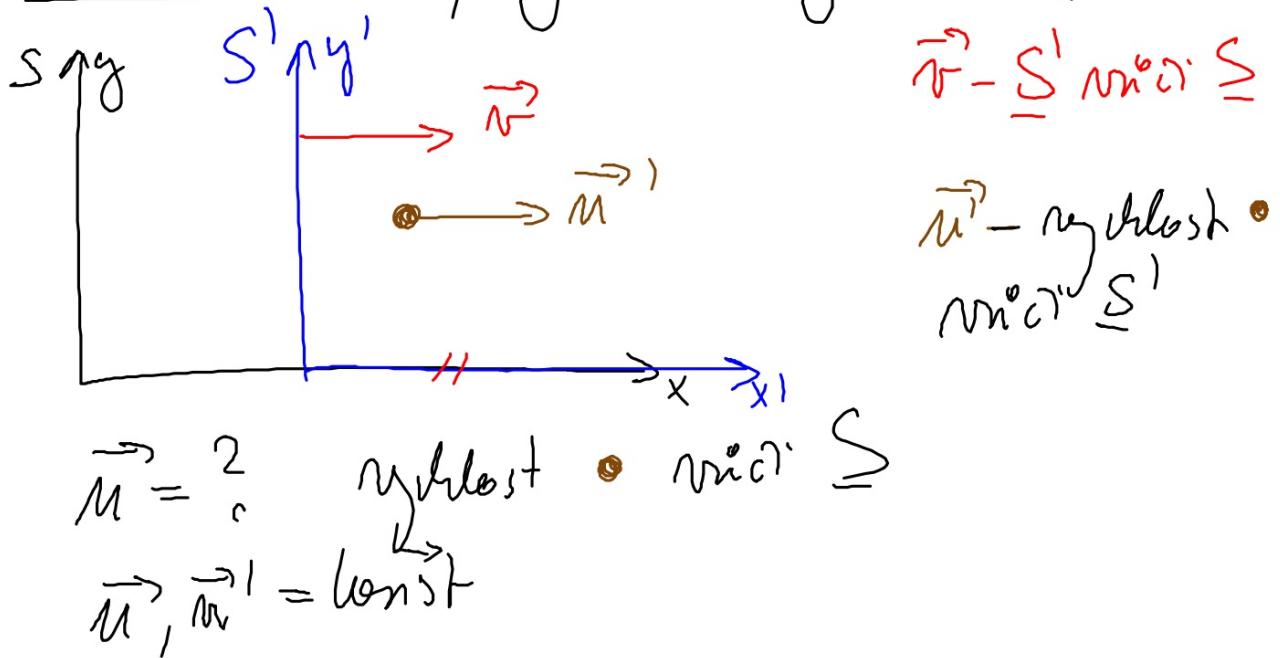
- „y'mēna cărele a mecanicii x, t ”
- „y'mēna v ea $= \underline{v}$ ”

$$x = \frac{x^1 + v t^1}{\sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}}$$
$$t = \frac{t^1 + \frac{v}{c^2} x^1}{\sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}}$$

af gla teorie relativitety
ve shozte s klesickern mechanikou
(pro male! $\rightarrow$ nejde STR na
klasickou mechaniku), tak
platí:

$$GT = \lim_{\substack{\epsilon \rightarrow 0 \\ C \rightarrow \infty}} LT \quad \Leftrightarrow N \ll C$$

Slab'da'm' peflu'a ryhlost'

$$u = \frac{\Delta x}{\Delta t}$$

$$u = \frac{\frac{\Delta x^1 + N \Delta t^1}{\sqrt{1 - \frac{u^2}{c^2}}}}{\frac{\Delta t^1 + \frac{\Delta x^1 N}{c^2}}{\sqrt{1 - \frac{u^2}{c^2}}}} = \frac{\Delta x^1 + N \cdot \Delta t^1}{\Delta t^1 + \frac{\Delta x^1 N}{c^2}} =$$

$$= \frac{\cancel{\Delta t^1} \left(\frac{\Delta x^1}{\Delta t^1} + N \right)}{\cancel{\Delta t^1} \left(1 + \frac{\Delta x^1}{\Delta t^1} \cdot \frac{N}{c^2} \right)}$$

$$\boxed{M = \frac{u^1 + N}{1 + \frac{u^1 N}{c^2}}} \quad \text{resp.} \quad \boxed{u^1 = \frac{M - N}{1 - \frac{M N}{c^2}}}$$

$M, u^1 \leq c \rightarrow \text{FOTON}$

Známe bylo dle a' myšlenky $\rightarrow$ moci
 Znam' j'c' myšlenku puls sretka? Tak ^{ne smíme letit}
 vedenou myšlenkou se počítajte tento puls vnitř
 Znam'?

$$M^1 = C$$

$$M = C^2$$

$$M = \frac{M^1 + V}{1 + \frac{M^1 V}{C^2}} = \frac{C + V}{1 + \frac{CV}{C^2}} = \frac{\cancel{C} + V}{\cancel{C} + V} = C$$

$$\begin{aligned}
 C^2 t^2 &= x^2 + y^2 + z^2 \\
 C^2 t^2 &= x^2 + y^2 + z^2
 \end{aligned}
 \quad \left. \begin{aligned}
 C^2 t^2 - x^2 &\rightarrow \text{smiley face} \\
 \frac{C^2 t^2 - x^2}{C^2 \Delta t^2} &= \Delta x^2
 \end{aligned} \right)$$

Princip hanskality

prima $\rightarrow$ ma'slede

kedly glo mōme': $v \geq c$

tak ḡ s̄lo a Lorentz transformace

odvolut, ū mūze mustat pum̄en'

princip hanskality

$$t_1' > t_2' \Rightarrow t_1 < t_2$$
$$v \underline{S}$$